

Onderwerp : verlengen planperiode watertakenplan en klimaatadaptatieplan  
Zaaknummer : 1969202843  
Verantwoordelijk  
portefeuillehouder: Be Schollema  
Bijlagen : - het watertakenplan 2020 – 2025;  
- klimaatadaptatieplan;  
- de in 2023 vastgestelde evaluatie en beleidswijzigingen van het  
watertakenplan

---

◆ **Voorgesteld besluit**

- De looptijd van het huidige watertakenplan en het klimaatadaptatieplan met twee te jaar verlengen. Het einde van de nieuwe looptijd van beide plannen is dan 31 december 2027;
- De lijn van financiering (100% dekking uit de rioolheffing) van de afgelopen planperiode voort te zetten.

◆ **Inhoudelijke toelichting**

In het Watertakenplan (= het verbreed Gemeentelijk Riolerings Plan) zijn de gemeentelijke watertaken van de gemeente Westerkwartier uitgewerkt. Dit Watertakenplan geeft tevens de invulling van de wettelijke zorgplicht aan en voldoet daarmee aan de eisen die aan een (wettelijk) verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan (vGRP) worden gesteld.

Het huidige door uw raad vastgestelde Gemeentelijk Watertakenplan 2020-2025 loopt op 31 december 2025 formeel af. Belangrijke onderwerpen die de komende jaren gaan spelen zijn de nieuwe stresstest klimaatadaptatie en de kaderrichtlijn water (KRW).

In 2019 is de stresstest klimaatadaptatie uitgevoerd. Hierbij zijn de kwetsbaarheden met betrekking tot wateroverlast, droogte en hitte in beeld gebracht. De uitkomsten van deze stresstesten zijn betrokken bij het opstellen van het watertakenplan 2020-2025 en het bijbehorende uitvoeringsprogramma. Veel werkzaamheden vanuit klimaatadaptatie hebben raakvlakken met klimaatadaptatie. Zo wordt bijvoorbeeld voor het verminderen van wateroverlast gewerkt aan het rioolstelsel door af te koppelen (ontvlechten van regenwater en vuilwater) en aanleg van (water)bergingen. Bergingen kunnen zowel ondergronds als bovengronds gerealiseerd worden: bijvoorbeeld het laten afvloeien van water naar laaggelegen groenstroken waar het tijdelijk “geparkeerd” wordt. Landelijk is afgesproken dat de stresstesten iedere zes jaar geactualiseerd worden. De volgende actualisatie is dus in 2025.

Een ander onderwerp welke de komende tijd een belangrijk item wordt is de KRW (kader richtlijn water). Oppervlaktewater moet voldoen aan een bepaalde waterkwaliteit (ecologische en milieutechnische eisen). De invloed van overstorten op de waterkwaliteit wordt momenteel onderzocht. Hiervoor zijn we samen met Wetterskip Fryslân en waterschap Noorderzijlvest aan het meten bij riool overstorten. Mogelijk dat er vanwege deze waterkwaliteitseisen aanpassingen aan het rioolstelsels moeten worden uitgevoerd. Dat moet blijken uit onder andere het meetprogramma.

Zowel de actualisatie van de stresstest klimaatadaptatie als de ontwikkelingen met betrekking tot de KRW vinden de komende twee jaar plaats. Deze items kunnen dus

aanpassing aan het rioolstelsel tot gevolg hebben. Dit kan consequenties hebben voor het op te stellen uitvoeringsprogramma. De omvang van deze consequenties hebben we nu nog niet in beeld.

Er is voor de jaren 2026 en 2027 echter wel voldoende informatie voor handen om een uitvoeringsprogramma op te stellen. Het gaat dan om werkzaamheden vanuit de stresstest welke in 2019 is uitgevoerd, waar nog uitvoering aan moet worden gegeven. Ook zijn er nog rioolvervangingswerkzaamheden en renovatiewerkzaamheden aan riolen en bijbehorende voorzieningen zoals gemalen. Daarnaast zijn er vanuit het klimaatadaptatieplan activiteiten en regelingen welke we graag willen voorzetten. Denk bijvoorbeeld aan de groene dakenregeling, afkoppelsubsidie en regentonregeling. Tevens wordt nog uitvoering gegeven aan een aantal iconprojecten uit het klimaatadaptatieplan.

Deze ontwikkelingen maken dat er voldoende fundering ligt om de looptijd van zowel het watertakenplan als het klimaatadaptatieplan met twee jaar te verlengen. Ook heeft er in 2023 een tussentijdse evaluatie met een aantal beleidswijzigingen van het watertakenplan plaatsgevonden. Dit is in de Raadsvergadering van 22 maart 2023 door uw Raad behandeld.

#### ◆ **Financiële onderbouwing**

In technische zin (beheer, onderhoud, vervangingen) zijn de uit te voeren maatregelen in beeld om een verantwoord riolerings- en waterbeheer uit te voeren.

De verlenging van de looptijd met twee jaar van het huidige watertakenplan en klimaatadaptatieplan (tot en met 2027) wordt financieel verantwoord geacht.

In onze begroting staan de exploitatiekosten die hiervoor nodig zijn opgenomen.

In technische zin is in beeld welke activiteiten in 2026 en 2027 moeten worden uitgevoerd voor een verantwoord water- en rioleringsbeheer. Voor 2026 vraagt dit een investeringsbedrag van € 4.175.000 en voor 2027 een bedrag van € 4.035.000.

Op hoofdlijnen gaat het om de volgende werkzaamheden:

- Ezinge afkoppelen Terpstraat en Urnlaan op basis van de stresstest wateroverlast en onderhoudstoestand riolering;
- Grijpskerk: afkoppelen vogelbuurt fase 2 op basis van de stresstest wateroverlast en verbeteren waterhuishouding;
- Leek; afkoppelen Wethouder Iwe Hutstraat en Ifftemalaan op basis van stresstest wateroverlast en verbeteren waterhuishouding;
- Marum: op basis van nog uit te werken onderzoek diverse werkzaamheden voor verbetering waterhuishouding;
- Zevenhuizen: fase 2 afkoppelen westzijde van het dorp op basis van stresstest wateroverlast en verbeteren waterhuishouding;
- Daarnaast nog diverse nader te bepalen werkzaamheden op basis van rioolinspecties. Hierbij moet u dan denken aan lokale reparatiewerkzaamheden en renovaties;
- Diverse renovaties en vervangingen van rioolgemalen op basis van inspecties en controlewerkzaamheden.

Ook de uitvoering van het klimaatadaptatieplan en de bijbehorende stimuleringsregelingen zoals groene daken subsidie, regentonregeling en acties zoals steenbreek kunnen we op deze manier voortzetten t/m 2027.

In financiële zin is verlenging van de planperiode verantwoord omdat er geen grote afwijkingen van uitgaven en inkomsten worden voorzien ten opzichte van voorgaande jaren

inclusief de jaarlijks benodigde investeringen. Het is daarom verantwoord de bestaande lijnen qua begroting en rioolheffing met twee jaar voort te zetten.

Jaarlijks wordt het tarief voor de rioolheffing bepaald bij het opstellen van de begroting, waarna de raad de tarieven vaststelt. In 2025 bedraagt de rioolheffing € 248 per aansluiting. Dit is in de raadsvergadering van 11 december 2024 vastgesteld. Dit tarief is gebaseerd op een kostendekking van 94%. De resterende 6% (€ 15 per aansluiting) wordt gedekt uit de voorziening rioolheffing. Bij een 100% kostendekking komt het tarief uit op € 263 per aansluiting.

Door de kapitaallasten van de investeringen die moeten worden gedaan in 2025, 2026 en 2027 zal het tarief rioolheffing gaan stijgen voor de jaren 2026, 2027 en 2028. De kapitaallasten worden in rekening gebracht een jaar nadat de investering is gedaan. Dus de kapitaallast van de investering 2025 wordt meegenomen in de rioolheffing 2026 etc. Ervanuit gaande dat we het tarief de komende jaren niet meer kunnen dempen uit de voorziening riolering dan komen de tarieven er als volgt uit te zien:

|                               | 2025 | 2026 | 2027 | 2028 |
|-------------------------------|------|------|------|------|
| Begroting 2025 + Mjr          | 248  | 268  | 265  | 262  |
| Stijging a.g.v. investeringen |      | 5    | 10   | 15   |
|                               | 248  | 273  | 275  | 277  |

In bovenstaand overzicht is ervan uitgegaan dat de huidige begrotingsposten (exclusief kapitaallasten bestaande investeringen) ongewijzigd blijven.

Dit is in lijn met alle posten in onze begroting.

◆ **Juridische onderbouwing**

In fiscale zin is het noodzakelijk een geldig gemeentelijk watertakenplan te hebben als onderbouwing van de verordening rioolheffing.

◆ **Personele onderbouwing**

De werkzaamheden kunnen de komende periode met de bestaande formatie worden uitgevoerd. Wel met de kanttekening dat de functie van trainee water en klimaatadaptatie gekoppeld is aan de looptijd van het klimaatadaptatieplan. Op dit moment t/m 2025. Om de acties op het gebied van klimaatadaptatie voort te kunnen zetten moet deze aanstelling ook verlengd worden. Deze kosten kunnen gedekt worden uit de rioolheffing omdat klimaatadaptatie grote verwevenheid heeft met de werkzaamheden uit het watertakenplan. Bij het opstellen van een nieuw watertakenplan en klimaatadaptatieplan zal de formatie ook weer onder de loep worden genomen in relatie tot de bestaande werkzaamheden en de ontwikkelingen die op ons afkomen zoals de eerdergenoemde zaken als klimaatadaptatie en KRW.

◆ **Dit voorstel is besproken met**

- team water.
- team financiën (Wim Toonder en Dolf Tiggelaar).
- portefeuillehouder (Bé Schollema).

◆ **Communicatie**

Na positieve besluitvorming over de verlenging zullen we de uitvoeringsprojecten voorbereiden en in uitvoering brengen. Communiceren over de uitvoering is daar dan een onderdeel van. Tevens zullen we de diverse stimuleringsregelingen (afkoppelen, groene daken) onder de aandacht blijven brengen.

◆ **Bekendmaking**

Het betreft een verlenging van het beleid van huidige watertakenplan. Hier is geen actieve communicatie voor nodig.

het college van burgemeester en wethouders

A. van der Tuuk, burgemeester

R. Kleijnen, secretaris

## **Raadsbesluit**

De raad van de gemeente Westerkwartier,

Gelezen het voorstel verlengen planperiode watertakenplan van 11 november 2024,

### **Besluit:**

- De looptijd van het huidige watertakenplan en het klimaatadaptatieplan met twee jaar te verlengen. Het einde van de nieuwe looptijd van beide plannen is dan 31 december 2027;
- De lijn van financiering (100% dekking uit de rioolheffing) van de afgelopen planperiode voort te zetten.

Aldus besloten in de openbare vergadering  
van de raad van de gemeente Westerkwartier,  
d.d. 29 januari 2025.

A. van der Tuuk  
Voorzitter

O. E. de Vries  
Griffier